

ОСВІТА

1982–1987 рр. – Ленінградський інститут залізничного транспорту (ЛПЖД), електротехнічний факультет, спеціальність – автоматика, телемеханіка та зв'язок на залізничному транспорті, інженер-електрик (диплом МВ № 516653). 1992–1995 рр. – Чернігівській державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, спеціальність – історія, викладач історії (диплом ЛЗ № 007593).

Рішенням Вченої ради Інституту української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського НАНУ, Протокол № 61 від 16 грудня 2003 р. затвердили тему кандидатської дисертації Тамари Федорівни Дорохіної «Часопис «Визвольний шлях» в українській зарубіжній історичній та суспільно-політичній думці 1948–1991 рр.» за спеціальністю 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. Науковий керівник доктор історичних наук, професор Юрій Анатолійович Пінчук.

Наказом від 21.02.2006 р. № 39 вк/1 Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка Тамару Федорівну Дорохіну прикріплено для завершення написання кандидатської дисертації зі спеціальності 07.00.06 – Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни до кафедри етнології та краєзнавчо-туристичної роботи. Провідна установа – Київський національний університет імені Тараса Шевченка, кафедра архівознавства та спеціальних галузей історичної науки.

22 листопада 2006 р. захист дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата історичних наук, спеціальність 07.00.06. – Історія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. Тема дисертації: «Часопис «Визвольний шлях» в українській зарубіжній історичній та суспільно-політичній думці 1948–1991 рр.». Спеціалізована вчена рада К 26.864.01 в Українському науково-дослідному інституті архівної справи та документознавства.

Диплом кандидата наук ДК № 040943 видано Дорохіній Тамарі Федорівні. Рішення президії Вищої атестаційної комісії України від 10 травня 2007 р. (протокол № 61-06/5)

З вересня 2007 р. викладачка Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка.

З 01.09.2010 р. призначена на посаду доцентки кафедри етнології та краєзнавчо-туристичної роботи. Від 28.04.2015 р. присвоєно вчене звання доцента кафедри етнології та краєзнавчо-туристичної роботи. Атестат 12ДЦ № 042601. Київ.

2020–2022 рр. – докторантура Національного університету «Чернігівський

колегіум» імені Т.Г. Шевченка – спеціальність 032 Історія та археологія. Тема дослідження: «Націоналістичний рух на Північному Лівобережжі України в період Другої світової війни»

ДОСВІД ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2007 р. – Зарахована на посаду старшого викладача кафедри етнології та краєзнавчо-туристичної роботи історичного факультету Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка

2010 р. – на посаді доцента кафедри етнології та краєзнавчо-туристичної роботи Інститут історії, етнології та правознавства імені О.М. Лазаревського Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка

2012 р. – на посаді доцента кафедри етнології та краєзнавчо-туристичної роботи Інститут історії, етнології та правознавства імені О.М. Лазаревського Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка.

2015 р. – присвоєно вчене звання доцента кафедри етнології та краєзнавчо-туристичної роботи (12ДЦ № 042601 Київ)

2021–2024 рр. – гарант ОНП 032 Історія та археологія Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.

01.06.2025 р. Дорохину Тамару Федорівну переведено на посаду професора кафедри історії України, археології та краєзнавства. Наказ Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка № 66-к/1 від 26.05.2025 р.

НАУКОВИЙ СТУПІНЬ, ВЧЕНЕ ЗВАННЯ

Кандидатка історичних наук, доцентка, професорка кафедри історії України, археології та краєзнавства.

ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВИКЛАДАЄ

Історична географія, Українознавство, Етнографія та етнологія України, Етнографія України, Історична демографія України (освітній ступінь «бакалавр»), Методика викладання українознавчих дисциплін (освітній ступінь «магістр»), Історія музейної справи (освітньо-науковий ступінь).

ДИСЕРТАЦІЙНА ПРАЦЯ

22 листопада 2006 року, Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства Державного комітету архівів України. Тема дисертації: «Часопис «Визвольний шлях» в українській зарубіжній історичній та суспільно-політичній думці 1948–1991 рр.». Кандидат

історичних наук за спеціальністю 07.00.06 Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. Диплом ДК № 040943 від 10.05.2007.

СФЕРА НАУКОВИХ ІНТЕРЕСІВ

Дослідження націоналістичного руху на Лівобережній Україні; культурно-просвітницьке життя Чернігівщини ХХ ст.; Чернігівщина у роки німецької окупації; життя та творчість українського історика, історіографа Ю.А. Пінчука (1937–2012); Чернігівщина – історія сьогодення (російсько-українська війна 2022); усноісторичні дослідження російсько-української війни на Чернігівщині.

ПРОФЕСІЙНА І ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Професорка кафедри історії України, археології та краєзнавства.

Підготовка студентів до участі у проєкті «Руйнівники міфів про Україну та українців», організатори – «Жінки Батьківщини Чернігівщини». Теми доповідей (презентацій): «Менталітет та характер – компоненти психіки людини. Особливості українського менталітету та характеру». 15 листопада 2022 р.; «Походження та еволюція змісту етнонімів «Русь», «Україна», «московія», «росія»». 15 грудня 2022р.

Наукове керівництво дисертаційних досліджень Луговик Тетяни «Наукова та пам'яткоохоронна діяльність Євгенії Юріївни Спаської» (успішний захист 2018 рік), Кіріченко Олесандри «Діяльність засобів масової інформації Чернігівщини в період окупації 1941–1943 роки» (успішний захист 2022 рік), Кахерського Юрія «Життєвий шлях та наукова діяльність Юрія Анатолійовича Пінчука (1937–2012)» (успішний захист 2025 р.), Косаченка Владислава «Театри Чернігова у соціокультурному житті міста (ХХ – початок ХХІ ст.)» (успішний захист 2025 р.), Калита Дмитро «Музеї Чернігівщини у роки Другої світової війни».

Участь у проєкті «Артефакти пам'яті ромського народу «Дорога плачу» згідно Договору про співпрацю між Навчально-науковим інститутом історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка та Громадською організацією «Романодром». Участь у створенні та наповненні інформацією сайту «Роми. Сторінки геноциду на Чернігівщині». URL: Історія геноциду ромів на території Чернігівської області (memoryartifacts.org)

Гарант ОНП Історія та археологія третій (освітньо-науковий) рівень освіти, керівниця проєктної робочої групи (2021–2024 рр.).

З 2024 р. членкиня проєктної, робочої групи ОП Історія та археологія, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 032 Історія та археологія, третій (освітньо-науковий) рівень освіти

Членкиня Вченої ради Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних наук імені О.М. Лазаревського.

Членкиня Національної спілки краєзнавців України (Членський квиток № 2746 від 14 вересня 2021).

Виконавиця науково-дослідної теми кафедри історії України, археології та краєзнавства «Етнографічні дослідження Чернігівщини» (державний реєстраційний номер: 0124U003858).

Голова профспілкової організації Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського

Членкиня Всеукраїнської громадської організації «Жінки Батьківщини. Чернігівщина». Посвідчення № 0034

Керівниця Науково-дослідного центру усноісторичних досліджень Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського (Розпорядження директора Інституту Андрія Католика № 12, від 09.12. 2025 р.)

Керівниця польових етнографічних експедицій (усноісторичних досліджень) студентів зі збирання етнографічного матеріалу Чернігівщини. З 2022 р. організація та проведення (керівниця) етнографічної практики, присвяченої усноісторичним дослідженням повсякдення мешканців Чернігівщини у період повномасштабної російського вторгнення в Україну «Повсякденне життя населення Чернігівщини в умовах російського вторгнення в Україну 24 лютого 2022 року», презентація отриманих матеріалів на різного рівня наукових форумах, у ЗМІ.

СТАЖУВАННЯ

Підвищення кваліфікації: Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАНУ (01–30.06.2012)

Чернігівський обласний інститут післядипломної освіти імені К.Д. Ушинського. 02.05.2018 – 31.05.2018, Довідка №15 від 01.06.2018; Проект «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», жовтень 2019, Сертифікат освітнього симпозиуму «Роль освіти в епоху дезінформації та технологічного прогресу» (без номера та дати).

Київ: Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів «IREX» (07.10.–09.10.2019) : Сертифікат про участь в освітньому симпозиумі «Роль освіти в епоху дезінформації та технологічного прогресу» та в тренінговій програмі з інфомедійної грамотності (20 годин)

International postgraduate practical intership “New and innovate teaching methods”, Malopolska School of Public Administration University of Economics in Krakow, 04-29.05.2020, Сертифікат NR2293/ MSAP/2020

Свідоцтво про підвищення кваліфікації СП 35830447/1395-23. 13 лютого 2023 р. – 15 вересня 2023 р. Підвищено кваліфікацію за: освітньо-професійною програмою «Науково-педагогічні працівники університетів, інститутів. Тема,

напрямок: «Інноваційна педагогіка та педагогіка партнерства». Загальна кількість годин/кредитів ЄКТС за навчальним планом 150 год / 5 кр. 15 вересня 2023 р. Реєстраційний № 1395/23 Ц

Міжнародне стажування за програмою підвищення кваліфікації «Фандрейзинг та організація проєктної діяльності в закладах освіти: Європейський досвід» для педагогічних та науково-педагогічних працівників. 180 год./ 6 кредитів. Організатори: Фундація «Зустріч» (Польща); Кафедра Польсько-Українських Студій Ягеллонського університету (Польща); Центр розвитку кар'єри ГО «Соборність» (Україна); Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна). 17.05.2024–22.06.2025, Польща – Україна. Сертифікат SZFL-003703 від 22.06.2025 р.

Сертифікат «Громадська архівістика. Зберігаємо разом» про участь у семінарі «Практики громадського архівування» в рамках проєкту «Громадська архівістика в Україні». Фундація «Добра воля» (Краків). м. Чернігів. 1 червня 2025 р.

Підвищення кваліфікації «Європейський Союз: учора, сьогодні, завтра», НУЧК імені Т.Г. Шевченка. 16.06.2025 р. по 26.06.2025 р. Тривалість (обсяг) програми – 60 год./ 2 кредити ЄКТС. Свідоцтво про проходження курсів підвищення кваліфікації № 2С 02125674/0099-25. 26 червня 2025 р. Реєстраційний № 99.

Підвищення кваліфікації «Магістральний міні-EdCamp Chernihiv “Педагогічна підтримка учасницького кола освітнього процесу в умовах війни”» (організатор – ГО «ЕдКемп Україна», 9 год./0,3 кредити ЄКТС). Сертифікат EdCamp-in-a-box від 03 липня 2025 р. Обліковий запис документа: 0247-01367-2025-67811

ВІДЗНАКИ ТА НАГОРОДИ

Почесна грамота Управління освіти і науки Чернігівської облдержадміністрації. Нагороджується Дорохіна Тамара Федорівна за сумлінне виконання професійних обов'язків, особистий внесок у справу підготовки і виховання спеціалістів та з нагоди Міжнародного жіночого дня 8 Березня (Чернігів, 2002 рік)

Почесна грамота МОН України (2003)

Нагрудний знак та Посвідчення № 69771 «Відмінник освіти України» (Наказ № 752-к від 11 серпня 2004 р.)

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Почесна грамота. Нагороджується Дорохіна Тамара Федорівна (2009 р.)

Грамота. Нагороджується Дорохіна Тамара Федорівна за сумлінну і плідну працю та з нагоди Свята 8 Березня. Ректор Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка (Чернігів,

березень 2010 р.)

Грамота. Нагороджується Дорохіна Тамара Федорівна за багаторічну сумлінну плідну працю, особистий внесок у справу Підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів для національної школи та з нагоди Міжнародного жіночого дня 8 Березня. Ректор Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка (Чернігів, березень 2013 р.)

Почесна грамота. Управління освіти і науки Чернігівської облдержадміністрації. Нагороджується Дорохіна Тамара Федорівна за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у справу професійної підготовки кваліфікованих кадрів та з нагоди ювілею. Начальник управління (Наказ від 11.09.2013 № 40)

Почесна грамота та грошова винагорода. Чернігівської обласної Ради. За багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм та з нагоди Дня працівників освіти (Розпорядження 2 жовтня 2018 р. № 177).

ПОДЯКА Дорохіній Тамарі Федорівні: за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у справу підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів та з нагоди ДНЯ Незалежності України. Чернігівський міський голова (Чернігів, серпень 2022).

Почесна грамота Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації. Нагороджується Дорохіна Тамара Федорівна за багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм та вагомий внесок у справу навчання, виховання молодого покоління. Начальник управління (Наказ від 09.08.2023 р. № 31)

Чернігівська обласна організація національної спілки краєзнавців України. Подяка. Нагороджується Дорохіна Тамара Федорівна за вагомий особистий внесок у розвиток краєзнавства, вивчення, охорону і популяризацію національної історико-культурної спадщини та у зв'язку з 60-річчям від дні народження. (Чернігів. № 25. 19 вересня 2023 р.)

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Почесна грамота. Нагороджується Дорохіна Тамара Федорівна за багаторічну сумлінну і плідну працю, особистий внесок у розвиток національної освіти, в справу навчання студентської молоді та з нагоди Дня працівників освіти. Ректор університету. (Чернігів, жовтень 2023 р.)

Народний депутата України. Подяка. За багаторічну плідну працю і вагомий особистий внесок в розвиток громади нагороджується Дорохіна Тамара Федорівна. Олексій Гончаренко, 2023 р.

Подяка. Дорохіній Тамарі за підтримку проектів громадської організації, небайдужість, людяність, доброту, щедрість, активну життєву позицію.

Керівник Громадської організації «Жінки Батьківщини. Чернігівщина». 2023 р.

Подяка Дорохіній Тамарі Федорівні за багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомі досягнення в освітній науковій діяльності та з нагоди Дня науки. Голова Чернігівської обласної державної адміністрації В'ячеслав Чаус (Розпорядження від 29 квітня 2025 року № 88-к).

ОСНОВНІ НАУКОВІ ПРАЦІ

Дорохіна Т.Ф. Польова етнографічна практика: Навчально-методичний посібник. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2019. 45 с.

Дорохіна Т., Луговик Т. Євгенія Юріївна Спаска: інтелектуальна біографія. Монографія. Мена : ТОВ «Домінант», 2023. 184 с.

Тамара Дорохіна. «Визвольний шлях»: заснування та початковий період діяльності (1948-1953). *Історичний журнал. Наукове громадсько-політичне видання*. К.: Вища школа, 2005. № 4 (22). С. 24–33. (1 д.а.) (фах.)

Тамара Дорохіна. Українське середньовіччя та ранньомодерна доба у висвітленні журналу «Визвольний шлях» (50–70-ті роки ХХ ст.). *Сіверянський літопис: Всеукраїнський науковий журнал*. 2005. № 4–5 (64–65) С. 42–47. (фах.)

Тамара Дорохіна. Історіографічна проблематика на сторінках часопису «Визвольний шлях» (50–70-ті роки ХХ ст.). *Історіографічні дослідження в Україні. Михайло Максимович і українська історична наука (Матеріали круглого столу, проведеного в Інституті історії України НАН України 10 листопада 2004 р. з нагоди 200-річчя від дня народження М.О. Максимовича)*. Випуск 16. К.: Ін-т історії України НАН України, 2005. С. 422–439.

Дорохіна Тамара. Радянська доба в рецепції авторів «Визвольного шляху» (1948-1991 рр.). *Київська старовина. Науковий історико-філологічний журнал*. К. : Київський славістичний університет, 2006. № 1 (367). С. 126–134. (фах.)

Дорохіна Тамара. Українська історія ХІХ – початку ХХ ст. та її висвітлення на сторінках «Визвольного шляху». *Студії з архівної справи та документознавства*. К. : Державний комітет архівів України. Український наук.-дослід. ін-т архівної справи та документознавства. Європейський університет, 2006. Т. 14. С. 40–47. (фах.)

Тамара Дорохіна. Редакційна політика часопису «Визвольний шлях» (друга половина 1950-х – кінець 1970-х років). *Історичний журнал: наукове громадсько-політичне видання*. 2006. № 6 (30). С. 62–71. (фах.)

Тамара Дорохіна. Українська радянська історична наука в рецепції Олександра Оглоблина. *Історичний журнал: наукове громадсько-політичне видання*. К.: Вища школа, 2008. № 2 (38). С. 63–69. (фах.)

Дорохіна Т.Ф. Пантелеймон Куліш та його епоха на сторінках журналу «Визвольний шлях». *ВІСНИК Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Філософські науки. Кулішеві читання з філософії етнокультури*. Випуск 66. Чернігів, 2009. С. 70–73. (фах.)

Дорохіна Т.Ф. Епоха П. Куліша на сторінках часопису «Визвольний шлях». *ВІСНИК Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Другі Кулішеві читання з філософії етнокультури. Серія: філософські науки. Випуск 75.* Чернігів, 2010. С. 47–48. (фах.)

Дорохіна Т. Ю.А. Пінчук. Штрихи до портрета вченого. *Київська старовина.* К.: Київський славістичний університет, «Київська старовина», 2012. № 4 (406). С. 171–175. (фах.)

Дорохіна Т.Ф. Проблемно-тематичне розмаїття історіографічних праць О.П. Оглоблина з обсягу української радянської історичної науки. *Громадянські протистояння в історії України: від непорозуміння і розбрату до національної консолідації: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., приуроч. до 350-ї річниці Чорної Ради в Ніжині.* Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2013. С. 137–147.

Дорохіна Т., Луговик Т. Євгенія Спаська і Ніжин. *Університет: історико-філософський журнал.* К.: Київський славістичний університет, 2014. № 3–6. С. 161–171. (фах.)

Дорохіна Т.Ф., Луговик Т.В. Ніжинські етнографічні замітки в щоденнику Є.Ю. Спаської. *Ніжинська старовина: Збірник регіональної історії та пам'яткознавства.* К.: Центр пам'яткознавства НАН України і УТОPIK, 2015. Випуск 19 (22). С. 14–23. (фах.)

Дорохіна Т.Ф., Луговик Т.В. Крелевецький рушник у дослідженнях Є.Ю. Спаської: історико-краєзнавчий аспект. *Ніжинська старовина: Збірник регіональної історії та пам'яткознавства,* Випуск 23 (26), 2017 р., С. 44–48. (фах.)

Дорохіна Т.Ф. Чернігівський націоналістичний клуб «Січ» та його директор Анатолій Михайлович Приходько (1941–1943). *Сіверянський літопис.* 2017 № 5 (137), С. 132–144. (фах.)

Дорохіна Т.Ф. Костомаровознавство у долі видатного історика, історіографа Ю. А. Пінчука. *Історіографічні дослідження в Україні: Збірник наукових праць.* Випуск 28. Київ. 2018. С. 352–378. (фах.)

Дорохіна Т., Рябус Л. Редакція газети «Українське Полісся» в Чернігові у період німецької окупації 1941–1943 роки. *Сіверянський літопис.* 2018, №5 (143) вересень–жовтень, С. 183–188. (фах.)

Дорохіна Т.Ф. Школа костомаровознавства Юрія Анатолійовича Пінчука. *Історіографічні дослідження в Україні: Збірник наукових праць.* Випуск 29. Київ. 2018. С. 294–307. (фах.)

Дорохіна Т.Ф. Проблеми освіти на Чернігівщині в період німецької окупації 1941–1943 рр. та долі людей, які працювали у зазначений період на освітянській ниві. *Матеріали науково-практичної конференції «Шості Фльорівські читання».* Чернігів : НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2019. С. 16–22.

Дорохіна Т. Минуле, яке зберігається в пам'яті, є частиною теперішнього. *Роми. Сторінки геноциду на Чернігівщині.* 2019. URL: <https://memoryartifacts.org/news/post/minule-yake-zberigayetsya-v-pamyati-ye-chastinoyu-teperishnogo>.

Дорохіна Т., Луговик Т. «Ostarbeiters»: особенности трудоустройства и быта «восточных рабочих» в Третьем рейхе (на материалах газет «Мозырские известия» и «Черниговский курьер»). Гомель, 2020. URL: <https://eparhiya.by/10924-regionalnyj-nauchno-istoricheskij-seminar-gomelschina-vehi-istorii.html>.

Дорохіна Т. Артефакти пам'яті ромського народу «Дорога плачу»: знищення ромів в окупованій німецько-фашистськими військами Чернігівщині 1941–1943 рр. 14 травня 2020. URL: <http://www.ndu.edu.ua/index.php/ua/component/k2/item/2953-14-travnia-2020-r-vidbulasia-khi-mizhnarodna-naukova-internet-konferentsiia-povsiakdennist-druhoi-svitovoi-viiny-1939-1945-rr>

Дорохіна Т., Косаченко В. Доля пам'ятки архітектури місцевого значення: кінотеатр імені Щорса в Чернігові. *Сіверянський літопис*. 2021. № 5 (161). С. 51–57. (фах.)

Дорохіна Т., Луговик Т. Спогади Є. Ю. Спаської про відкриття нового аудиторного комплексу Московських вищих жіночих курсів імені В.І. Герье. *Сіверянський літопис: науковий журнал*. Чернігів, 2022. № 1 (163). С. 90–96. (фах.)

Дорохіна Т.Ф. Чернігівський кінотеатр імені Щорса: історія та сучасність». *Наукова думка (Словенія ISSN 3124-1123)*. 2022, № 71. С. 5–12.

Дорохіна Т.Ф., Кахерський Ю. Юрій Анатолійович Пінчук: питання формування української нації в науковому доробку М.І. Костомарова. *Наука. Освіта. Право. Менеджмент: Інститут державного управління (Польща, ISSN 2353-8406)*. 2022. № 4 (48). С. 127–131.

Дорохіна Т. Григорій Дмитрович Ребенок – завідувач відділом просвіти Чернігівської районної управи у період німецької окупації (1941–1943). *Матеріали науково-практичної конференції «Сьомі Фльорівські читання»*. Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2022. С. 17–20.

Дорохіна Т.Ф., Коваленко О.Б. Організація роботи студентів з різновіковими групами населення під час етнографічної практики в умовах воєнного стану. Електронний збірник матеріалів XII Міжнародних і XXIX Всеукраїнських педагогічних читань: «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Шлях до серця дитини в травматичних ситуаціях життя». Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка. 2022. С. 67–69.

Дорохіна Т. Організація роботи студентів з різновіковими групами населення під час етнографічної практики в умовах воєнного стану. Електронний збірник матеріалів XII Міжнародних і XXIX Всеукраїнських педагогічних читань. Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка. 2022. С. 67–69.

Дорохіна Т., Луговик Т. Шляхи залучення та перспективи використання народних орнаментів в промисловому виробництві Київщини (за матеріалами досліджень Є.Ю. Спаської. *Ніжинська старовина: збірник регіональної історії та пам'яткознавства*. Серія «Пам'яткознавство Північно-Східного

регіону України». №15. Випуск 30 (33). Ніжин : ПП Лисенко М.М., 2022. С. 19–26. (фах.)

Дорохіна Т., Коваленко О. Усні історичні джерела про повсякденне життя мешканців Чернігівщини під час російської агресії. *Війна, наука та емоції: (не)нові концепції і підходи. Збірник матеріалів круглого столу (м. Чернігів, 21–22 лютого 2023 р.)* / Редакція та упорядкування С. Маховської. К. : ТОВ «Юрка Любченка», 2023. С. 28–32.

Дорохіна Т., Коваленко О., Токарев С. Мікроісторія війни: 36діб окупації с. Тупичів на Чернігівщині. *Український історичний журнал (Web of Science ISSN 0130-5247)*. Київ: «Академперіодика» НАН України, 2023. Вип. 4 (571). С. 25–42.

Дорохіна Т., Токарев С. Етнографічна практика в Інституті історії: досвід та перспективи. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка*. Серія: Педагогічні науки. Чернігів, 2023, Вип. 24 (180). С. 157–168. (фах.)

Дорохіна Т., Кахерський Ю. З історії життєвого шляху Юрія Анатолійовича Пінчука (до 85-річчя від дня народження). *Сіверянський літопис: науковий журнал*. 2023 № 5 (173). С. 110–115. (фах.)

Дорохіна Т., Косаченко В. Чернігівський обласний академічний український музично-драматичний театр імені Тараса Шевченка: історія та сучасність. *Сіверянський літопис: науковий журнал*. 2023. № 6 (174). С. 41–51.

Дорохіна Т. Коваленко О., Токарев С. Під ворожим контролем: 36 днів тимчасової окупації села Тупичів». *Україна модерна: міжнародний інтелектуальний часопис*. Наукове фахове видання України (віл 02.07.2020). 26.09.2023. URL: <https://uamoderna.com/war/pid-vorozhym-kontrolem-36-dniv-tymchasovoi-okupatsii-sela-tupychiv/>

Дорохіна Т. Діяльність Михайла Івановича Кірієнка (1884–?) у сфері освіти на Чернігівщині. *Матеріали науково-практичної конференції «Восьмі Фльорівські читання»*. Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2023. С. 49–54.

Дорохіна Тамара Федорівна, Коваленко Олександр Борисович. Усна історія сьогодення: події російсько-української війни на Чернігівщині у 2022 – 2023 роках». *Історико-краєзнавчі дослідження: традиції та інновації. Матеріали VI Міжнародної наукової конференції*. 8–9 грудня 2023 р. Суми: Видавець ФОП Цьома С.П., 2024. С. 89 – 92.

Дорохіна Т., Токарев С. Зміна ціннісних орієнтацій мешканців Чернігівської області у період повномасштабної російської агресії 2022–2024 рр. за матеріалами усноісторичних досліджень. *Збірник статей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Культурна спадщина й ідентифікаційні процеси часів воєнного лихоліття: теоретичні та прикладні ракурси досліджень»* (Київ, 11–12 липня 2024 року). Київ: Видавництво ІМФУ, 2024. С. 187–195.

Дорохіна Т., Кнуренко Д. Чернігівський хлібокомбінат № 2: історія та сучасність. *Сіверянський літопис: науковий журнал*. 2024. № 1 (175). С. 60–68. (фах.)

Дорохіна Т., Коваленко О. Село Черниш в умовах тимчасової російської

окупації 2022 р. (за даними усноісторичних досліджень). *Сіверянський літопис: науковий журнал*. 2024. № 4 (178). С. 173–178. (фах.)

Дорохіна Т., Токарев С. Повсякденне життя Чернігівщини в умовах повномасштабного російського вторгнення. Матеріали етнографічної практики. *Juvenia studia: Збірник наукових праць студентів та молодих учених*. Випуск 14/ Навчально-науковий інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського: НУЧК. Чернігів : ФОП Лозовий В.М., 2024. С. 82–84.

Тамара Дорохіна, Олександр Коваленко. Седнівська територіальна громада в умовах російської агресії за матеріалами усноісторичних свідчень. *Війна, наука та емоції: (не)проговорене. Збірник матеріалів Міжнародного воркшопу* (м. Чернігів, 21–22 лютого 2024 р.) / ред. С. Маховська. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2024. С. 202–208.

Дорохіна Т.Ф., Коваленко О.Б. З досвіду усноісторичних досліджень повсякденного життя мешканців Чернігівщини під час російсько-української війни у 2022–2024 рр. *Сіверщина в історії України : наукове видання*. Ніжин. 2025. Вип. 18. С. 237–340.

Дорохіна Тамара. Використання методу усної історії в освітньому процесі: досвід Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського. *Матеріали науково-практичної конференції «Дев'яті Фльорівські читання»* / за редакцією Т. Янченко, О. Герасимчука; технічний редактор А. Шматко. Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2025. С. 70–74.

Тамара Дорохіна, Олександр Коваленко. Київська територіальна громада в умовах російської агресії (за матеріалами усноісторичних джерел). *Війна, наука та емоції: від інтерв'ю до пам'ятстворення. Збірник матеріалів Міжнародної конференції* (м. Чернігів 21 – 22 лютого 2025 р.)/ Упорядн. та наук. ред. Світлана Маховська. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2025. С. 233–238.

ОСНОВНІ НАУКОВІ ПРАЦІ

Дорохіна Т.Ф. Польова етнографічна практика: Навчально-методичний посібник. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2019. 45 с.

Дорохіна Т., Луговик Т. Євгенія Юріївна Спаска: інтелектуальна біографія. Монографія. Мена : ТОВ «Домінант», 2023. 184 с.

Дорохіна Т. Ю.А. Пінчук. Штрихи до портрета вченого. *Київська старовина*. К.: Київський славистичний університет, «Київська старовина», 2012. № 4 (406). С. 171–175.

Дорохіна Т.Ф. Проблемно-тематичне розмаїття історіографічних праць О.П. Оглоблина з обсягу української радянської історичної науки. *Громадянські протистояння в історії України: від непорозуміння і розбрату до національної консолідації*: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., приуроч. до 350-ї річниці Чорної Ради в Ніжині. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2013. С. 137–147.

Дорохіна Т., Луговик Т. Євгенія Спаська і Ніжин. *Університет: історико-філософський журнал*. К.: Київський славистичний університет, 2014. № 3–6. С. 161–171.

Дорохіна Т.Ф., Луговик Т.В. Ніжинські етнографічні замітки в щоденнику Є.Ю. Спаської. *Ніжинська старовина: Збірник регіональної історії та пам'яткознавства*. К.: Центр пам'яткознавства НАН України і УТОPIK, 2015. Випуск 19 (22). С. 14–23.

Дорохіна Т.Ф., Луговик Т.В. Кролевецький рушник у дослідженнях Є.Ю. Спаської: історико-краєзнавчий аспект. *Ніжинська старовина: Збірник регіональної історії та пам'яткознавства*, Випуск 23 (26), 2017 р., С. 44–48.

Дорохіна Т.Ф. Чернігівський націоналістичний клуб «Січ» та його директор Анатолій Михайлович Приходько (1941–1943). *Сіверянський літопис*. 2017 № 5, С. 132–144.

Дорохіна Т.Ф. Костомаровознавство у долі видатного історика, історіографа Ю.А. Пінчука. *Історіографічні дослідження в Україні: Збірник наукових праць*. Випуск 28. Київ. 2018. С. 352–378.

Дорохіна Т., Рябус Л. Редакція газети «Українське Полісся» в Чернігові у період німецької окупації 1941–1943 роки. *Сіверянський літопис*. 2018, №5 (143) вересень–жовтень, С. 183–188.

Дорохіна Т.Ф. Школа костомаровознавства Юрія Анатолійовича Пінчука. *Історіографічні дослідження в Україні: Збірник наукових праць*. Випуск 29. Київ. 2018. С. 294–307.

Дорохіна Т.Ф. Проблеми освіти на Чернігівщині в період німецької окупації 1941–1943 рр. та долі людей, які працювали у зазначений період на освітянській ниві. Матеріали науково-практичної конференції «Шості Фльорівські читання». Чернігів : НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2019. С. 16–22.

Дорохіна Т. Минуле, яке зберігається в пам'яті, є частиною теперішнього. *Роми. Сторінки геноциду на Чернігівщині*. 2019. URL: <https://memoryartifacts.org/news/post/minule-yake-zberigayetsya-v-pamyati-ye-chastinoyu-teperishnogo>.

Дорохіна Т. «Ostarbeiters»: особенности трудоустройства и быта

«восточных рабочих» в Третьем рейхе (на материалах газет «Мозырские известия» и «Черниговский курьер»). Гомель, 2020. URL: <https://eparhiya.by/10924-regionalnyj-nauchno-istoricheskij-seminar-gomelschina-vehi-istorii.html>.

Дорохіна Т. Артефакти пам'яті ромського народу «Дорога плачу»: знищення ромів в окупованій німецько-фашистськими військами Чернігівщині 1941–1943 рр. 14 травня 2020. URL: <http://www.ndu.edu.ua/index.php/ua/component/k2/item/2953-14-travnia-2020-r-vidbulasia-khi-mizhnarodna-naukova-internet-konferentsiia-povsiakdennist-druhoi-svitovoi-viiny-1939-1945-rr>

Дорохіна Т., Косаченко В. Доля пам'ятки архітектури місцевого значення: кінотеатр імені Щорса в Чернігові. *Сіверянський літопис*. 2021. № 5 (161). С. 51–57.

Дорохіна Т., Луговик Т. Спогади Є.Ю. Спаської про відкриття нового аудиторного комплексу Московських вищих жіночих курсів імені В. І. Герье. *Сіверянський літопис: науковий журнал*. Чернігів, 2022. № 1 (163). С. 90–96.

Дорохіна Т.Ф. Чернігівський кінотеатр імені Щорса: історія та сучасність». *Наукова думка (Словенія ISSN 3124-1123)*. 2022, № 71. С. 5–12.

Дорохіна Т.Ф., Кахерський Ю. Пінчук Юрій Анатолійович: питання формування української нації в наукових працях М. І. Костомарова. *Наука. Освіта. Право. Менеджмент: Інститут державного управління (Польща, ISSN 2353-8406)*. 2022. № 4 (48). С. 125–131. Польща.

Дорохіна Т. Григорій Дмитрович Ребенок – завідувач відділом просвіти Чернігівської районної управи у період німецької окупації (1941–1943). *Матеріали науково-практичної конференції «Сьомі Фльорівські читання»*. Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2022. С. 17–20.

Дорохіна Т.Ф., Коваленко О.Б. Організація роботи студентів з різновіковими групами населення під час етнографічної практики в умовах воєнного стану. Електронний збірник матеріалів XII Міжнародних і XXIX Всеукраїнських педагогічних читань: «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Шлях до серця дитини в травматичних ситуаціях життя». Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка. 2022. С. 67–69.

Дорохіна Т. Організація роботи студентів з різновіковими групами населення під час етнографічної практики в умовах воєнного стану. Електронний збірник матеріалів XII Міжнародних і XXIX Всеукраїнських педагогічних читань. Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка. 2022. С. 67–69.

Дорохіна Т., Луговик Т. Шляхи залучення та перспективи використання народних орнаментів в промисловому виробництві Київщини (за матеріалами досліджень Є.Ю. Спаської. *Ніжинська старовина: збірник регіональної історії та пам'яткознавства*. Серія «Пам'яткознавство Північно-Східного регіону України». №15. Випуск 30 (33). Ніжин : ПП Лисенко М.М., 2022. С. 19–26.

Дорохіна Т., Коваленко О. Усні історичні джерела про повсякденне життя мешканців Чернігівщини під час російської агресії. *Війна, наука та*

емоцій: (не)нові концепції і підходи. *Збірник матеріалів круглого столу (м. Чернігів, 21–22 лютого 2023 р.)* / Редакція та упорядкування С. Маховської. К. : ТОВ «Юрка Любченка», 2023. С. 28–32.

Дорохіна Т., Коваленко О., Токарев С. Мікроісторія війни: 36діб окупації с. Тупичів на Чернігівщині. *Український історичний журнал* (Web of Science ISSN 0130-5247). Київ: «Академперіодика» НАН України, 2023. Вип. 4 (571). С. 25–42.

Дорохіна Т., Токарев С. Етнографічна практика в Інституті історії: досвід та перспективи. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка*. Серія: Педагогічні науки. Чернігів, 2023, Вип. 24 (180). С. 157–168.

Дорохіна Т., Кахерський Ю. З історії життєвого шляху Юрія Анатолійовича Пінчука (до 85-річчя від дня народження). *Сіверянський літопис: науковий журнал*. 2023 № 5 (173). С. 110–115.

Дорохіна Т., Косаченко В. Чернігівський обласний академічний український музично-драматичний театр імені Тараса Шевченка: історія та сучасність. *Сіверянський літопис: науковий журнал*. 2023. № 6 (174). С. 41–51.

Дорохіна Т. Коваленко О., Токарев С. Під ворожим контролем: 36 днів тимчасової окупації села Тупичів». *Україна модерна: міжнародний інтелектуальний часопис*. Наукове фахове видання України (віл 02.07.2020). 26.09.2023. URL: <https://uamoderna.com/war/pid-vorozhym-kontrolem-36-dniv-tymchasovoi-okupatsii-sela-tupychiv/>

Дорохіна Т. Діяльність Михайла Івановича Кірієнка (1884–?) у сфері освіти на Чернігівщині. *Матеріали науково-практичної конференції «Восьмі Фльорівські читання»*. Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2023. С. 49–54.

Дорохіна Тамара Федорівна, Коваленко Олександр Борисович. Усна історія сьогодення: події російсько-української війни на Чернігівщині у 2022 – 2023 роках». *Історико-краєзнавчі дослідження: традиції та інновації. Матеріали VI Міжнародної наукової конференції*. 8–9 грудня 2023 р. Суми: Видавець ФОП Цьома С.П., 2024. С. 89 – 92.

Дорохіна Т., Токарев С. Зміна ціннісних орієнтацій мешканців Чернігівської області у період повномасштабної російської агресії 2022–2024 рр. за матеріалами усноісторичних досліджень. *Збірник статей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Культурна спадщина й ідентифікаційні процеси часів воєнного лихоліття: теоретичні та прикладні ракурси досліджень»* (Київ, 11–12 липня 2024 року). Київ: Видавництво ІМФУ, 2024. С. 187–195.

Дорохіна Т., Кнуренко Д. Чернігівський хлібокомбінат № 2: історія та сучасність. *Сіверянський літопис: науковий журнал*. 2024. № 1 (175). С. 60–68.

Дорохіна Т., Коваленко О. Село Черниш в умовах тимчасової російської окупації 2022 р. (за даними усноісторичних досліджень). *Сіверянський літопис: науковий журнал*. 2024. № 4 (178). С. 173–178.

Дорохіна Т., Токарев С. Повсякденне життя Чернігівщини в умовах повномасштабного російського вторгнення. Матеріали етнографічної практики. *Juvenia studia: Збірник наукових праць студентів та молодих учених*. Випуск 14/ Навчально-науковий інституту історії та соціогуманітарних

дисциплін імені О.М. Лазаревського: НУЧК. Чернігів : ФОП Лозовий В.М., 2024. С. 82–84.

Тамара Дорохіна, Олександр Коваленко. Седнівська територіальна громада в умовах російської агресії за матеріалами усноісторичних свідчень. *Війна, наука та емоції: (не)проговорене. Збірник матеріалів Міжнародного воркшопу* (м. Чернігів, 21–22 лютого 2024 р.) / ред. С. Маховська. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2024. С. 202–208.

Дорохіна Т.Ф., Коваленко О.Б. З досвіду усноісторичних досліджень повсякденного життя мешканців Чернігівщини під час російсько-української війни у 2022–2024 рр. *Сіверщина в історії України : наукове видання*. Ніжин. 2025. Вип. 18. С. 237–340.

Дорохіна Тамара. Використання методу усної історії в освітньому процесі: досвід Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського. *Матеріали науково-практичної конференції «Дев'ять Фльорівські читання»* / за редакцією Т. Янченко, О. Герасимчука; технічний редактор А. Шматко. Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2025. С. 70–74.

Тамара Дорохіна, Олександр Коваленко. Київська територіальна громада в умовах російської агресії (за матеріалами усноісторичних джерел). *Війна, наука та емоції: від інтерв'ю до пам'ятстворення. Збірник матеріалів Міжнародної конференції* (м. Чернігів 21 – 22 лютого 2025 р.)/ Упорядн. та наук. ред. Світлана Маховська. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2025. С. 233–238.

Тамара Дорохіна, Олександр Коваленко. Повсякденне життя мешканців Новгород-Сіверського під час російської агресії у 2022 р. (за матеріалами усноісторичних досліджень). Новгород-Сіверська. *Новгород-Сіверська старовина: збірник наукових праць*. Чернігів: Десна Поліграф, 2025. Випуск 2. С. 140–150. (фах.)